

Steunpunt Jeugd vzw
Arenbergstraat 1D | 1000 Brussel
T 02 551 13 50 | F 02 551 13 85
info@steunpuntjeugd.be | www.steunpuntjeugd.be

Nota

Tips & aanbevelingen voor een goed lokaal subsidiebeleid ter ondersteuning van vorming en kadervorming

Datum: 9 december 2009

KaRUUR
ONDERSTEUNT LOKALE
JEUGDPARTICIPATIE

Inleiding

Vorming en kadervorming verhogen mee de kwaliteit van jeugdwerk, dat is onze overtuiging. Jongeren stimuleren om hieraan deel te nemen, is echter een taak van verschillende partners. Ook de jeugdraad en de jeugddienst spelen daar een grote rol in! Daarom is het belangrijk dat er in het jeugdbeleidsplan van jouw gemeente/ stad goed wordt nagedacht over hoe een beleid hierover ontwikkeld wordt: een goede visie, geconcretiseerd in ambitieuze doelstellingen met een stevige financiële ondersteuning. Onderstaande tips en aanbevelingen dagen je uit en prikkelen je om aan de slag te gaan! De tekst 'Great expectations' bied je een visie over wat je mag verwachten van jongeren met een attest en kan dus ook ter inspiratie dienen voor de ondersteuning van vorming en kadervorming.

We zetten bij het begin alvast onze speerpunten even op een rijtje:

- Honoreer het organiseren van vorming.
- Honoreer ervaren en gevormde begeleiding.
- Alle kadervorming moet beloond worden, vorming mag.
- Leg in je reglement vast wat er gebeurt met een tekort of een overschot op de begrotinglijn voor vorming en/ of kadervorming.
- Minimum 50% van de cursusprijs terugbetalen.
- Elke jongere die kadervorming volgt, heeft recht op een terugbetaling.

1 Vorming, kadervorming...what's the difference?

Onze tips en aanbevelingen gaan over vorming en kadervorming. Maar wat is nu het verschil? We zetten het even op een rijtje:

• **Vorming**

Vorming richt zich tot alle jongeren, niet enkel tot begeleiders (in tegenstelling tot kadervorming). Vorming vindt plaats in groep en is gericht op de persoonlijke en maatschappelijke vorming van jongeren. De thema's en vormingsinhouden zijn relevant voor de groep. Vormingswerk wordt procesmatig aangepakt.

Voorbeelden: een jeugdhuis organiseert een workshop djembé, een jeugdatelier geeft een vorming graffiti spuiten...

• **Kadervorming**

Kadervorming richt zich specifiek tot het kader, de begeleiding van jeugdwerk. Het is een samenhangende opleiding en begeleiding van (toekomstige) verantwoordelijken die de taak hebben jeugdwerkinitiatieven te animeren en begeleiden. Kadervorming is dus een specificatie van vorming en drukt een (toekomstig) engagement uit in jeugdwerk. Tijdens kadervorming kunnen deelnemers hun ervaringen uitwisselen met jeugdwerkers uit andere gemeenten en steden. Ze worden er begeleid door ervaren instructeurs.

Voorbeelden: een provinciale tussenstructuur van een jeugdbeweging organiseert een vorming EHBO voor de leiding, de jeugdraad organiseert een vorming over brandveiligheid in jeugdlokalen, Steunpunt Jeugd organiseert De Koppen XL voor alle vormingsvrijwilligers en vrijwilligers in provinciale tussenstructuren ...

• **Erkende kadervorming**

De enige kadervorming die officieel de term kadervorming krijgt, zijn de kadervormingscursussen die leiden tot een attest in het jeugdwerk (animator, hoofdanimator, instructeur, hoofdinstructeur). Deze cursussen worden georganiseerd door landelijk georganiseerde jeugdverenigingen.

Sommige organisaties zetten hun vormingsdeuren ook open voor deelnemers uit andere jeugdwerkorganisaties. Kijk dus zeker ook eens bij de burens voor het volgen van vormingen! Een overzicht vind je op www.jeugdwerknet.be/kalender.

2 Vorming en kadervorming in het subsidiereglement

Heel wat steden en gemeenten voorzien een reglement voor de terugbetaling van (erkende) kadervorming. Dit juichen we zeker toe! In het tweede deel vind je heel wat tips en aanbevelingen om die terugbetaling te regelen. Maar we vinden het even belangrijk dat er in het algemene subsidiereglement de nodige stimulansen gegeven worden voor zowel vorming als kadervorming. Daar staan we hieronder even bij stil.

Honoreer het organiseren van vorming

Jeugdverenigingen die vorming organiseren voor hun leden, hun begeleiding of hun doelgroep verdienen extra stimulansen via het algemene subsidiereglement.

Honoreer ervaren en gevormde begeleiding

Jeugdwerk heeft nood aan goede educatieve begeleiding. We vinden het geen goed idee dat de erkenning als jeugdvereniging afhangt van een bepaald aantal ervaren, gediplomeerde of geattesteerde begeleid(st)ers. Dat is te bestraffend. Je kiest beter voor een positieve stimulans. Je kan bijvoorbeeld verenigingen belonen in je subsidiesysteem als ze begeleiding hebben die beschikt over veel ervaring, een attest in het jeugdwerk, een pedagogisch diploma...

3 Vorming en kadervorming in het reglement voor terugbetaling

Er zijn heel wat verschillende mogelijkheden om de terugbetaling van vorming en kadervorming op te nemen in het subsidiereglement. Een aantal tips hieronder gelden zowel voor vorming als voor kadervorming, anderen gelden voor steden en gemeenten die enkel over een reglement voor kadervorming beschikken.

Alle kadervorming moet beloond worden, vorming mag

Sinds 2003 zijn er nog maar vier kadervormingen die officieel de term 'erkend' krijgen van de afdeling Jeugd van de Vlaamse Gemeenschap: de cursussen animator, hoofdanimator, instructeur en hoofdinstructeur. Dit zijn nog de enige kadervormingen met een erkenningsnummer. Er is naast deze erkende kadervorming nog een heel groot aanbod aan kadervorming.

Voorbeelden

- Een jeugdhuisfederatie organiseert een kaderdag rond financieel beheer.
 - Een vakantieorganisatie organiseert een weekend over omgaan met autisme voor de begeleiding van vakanties.
 - De VSDC geeft cursus over het oprichten van een VZW.
 - De provinciale tussenstructuur van een jeugdbeweging organiseert een kunstzinnige workshop voor hun leiding.
 - Jeugdwerknet geeft een cursus 'site-ontwerp' voor je lokale afdeling.
-

Het feit dat jongeren een inspanning doen om kadervorming te volgen is waardevol en moet beloond worden. Het doet er niet toe of de (erkende) kadervorming georganiseerd wordt door een landelijke, provinciale of lokale jeugdvereniging of een vereniging buiten het jeugdwerk. **Niet 'wie' organiseert is belangrijk, maar wel of het vorming is waar de begeleiding van jeugdverenigingen iets mee is!**

Een aantal gemeenten voorzien ook een terugbetaling van vorming. Het aanbod aan vorming en de potentiële groep deelnemers aan vorminginitiatieven is zeer groot. Het is goed dat gemeenten hiervoor middelen voorzien. Maar het mag niet ten koste gaan van de terugbetaling van kadervorming. **Voorzie voor vorming een duidelijk apart budget!**

Leg in je reglement vast wat er gebeurt met een tekort of een overschot op de begrotinglijn voor vorming en/ of kadervorming

Zorg dat vooraf duidelijk bepaald wordt wat er gebeurt met overschotten en tekorten op het voorziene (begrote) bedrag voor vorming en kadervorming. Deze regeling moet opgenomen worden in het subsidiereglement. Zo kan er bijvoorbeeld een verbinding worden gemaakt met andere reglementen die het jeugdwerk ondersteunen (het principe van communicerende vaten). Indien er niets voorzien is, dreigen eventuele overschotten te verzinken in de gemeentekas. Durf er gerust op aandringen dat het voorziene budget wordt aangevuld bij eventuele tekorten, hetzij via overschotten op andere begrotingsposten, hetzij via een budgetverhoging door de gemeente.

Minimum 50% van de cursusprijs terugbetalen

Een minimale tussenkomst van 50% van de cursusprijs is billijk. Meer terugbetalen kan natuurlijk, maar we vinden het vooral belangrijk dat iedereen een deel van de taart krijgt en niet enkel de eerste aanvragers of slechts enkele verenigingen.

Als je de spreiding van de subsidies wil garanderen, kan je plafonds invoeren. Je hebt verschillende mogelijkheden. Zonder een voorkeur te hebben, geven we er een aantal:

- Een maximum aantal euro per persoon per dag
- Een maximum aantal euro per persoon per cursus
- Een maximum aantal euro per persoon per jaar
- Een maximum aantal euro per jeugdwerkinitiatief per jaar
- Een maximum aantal dagen per persoon per jaar
- ...

Elke jongere die kadervorming volgt, heeft recht op een terugbetaling

Sommige jongeren vallen uit de boot als het aankomt op de terugbetaling van kadervorming. Criteria uit reglementen van verschillende buurgemeenten kunnen jongeren naast een terugbetaling doen vallen. Sommige jongeren grijpen ook naast een terugbetaling om dat het gemeentelijk reglement niet is afgestemd op Vlaamse regelgeving.

Globaal genomen zijn er drie knelpunten:

1 Wie heeft aanspraak maken op een terugbetaling van de kadervorming?

Voorbeeld

Gemeente X betaalt de kosten van de kadervorming terug als de deelnemer inwoner is van gemeente X. Gemeente Y betaalt de kosten van de kadervorming terug als de deelnemer lid is van een jeugdvereniging in gemeente Y. Hilde woont in gemeente Y, maar is actief in een jeugdvereniging in gemeente X. Als Hilde kadervorming volgt, heeft ze dus in geen van beide gemeenten recht op een terugbetaling.

We kunnen begrip opbrengen voor beide criteria. Jongeren die actief zijn in het jeugdwerk in een gemeente – ook al wonen ze er niet – geven de kinderen en de jongeren uit die gemeente een aangename en leerrijke vrije tijd. Aan de andere kant moet je in het kader van een breed jeugdbeleid in je gemeente alle jongeren stimuleren en honoreren voor het volgen van

kadervorming. Zo vallen jongeren die kadervorming volgen en niet lokaal actief zijn niet uit de boot: jongeren die actief zijn bij landelijk en provinciaal jeugdwerk en bij tussenstructuren van landelijke organisaties.

Het criteria 'inwoner zijn' draagt onze voorkeur. Niet omdat het waardevoller is dan 'lid zijn van het jeugdwerk', wel omdat het minder jongeren uitsluit. Maar als er verschillende criteria zijn met buurgemeenten, ga dan het gesprek aan! Probeer de reglementen op elkaar af te stemmen. Als dat niet lukt, wees dan flexibel in het toekennen van de terugbetaling. Maak een afspraak met de buurgemeenten om die deelnemers op te vangen die uit de boot vallen.

2 Wie mag de terugbetaling van kadervorming aanvragen?

We pleiten voor een systeem waar zowel de vereniging als het individu de subsidie kan aanvragen. Door de aanvraag voor de vereniging toe te laten, verlaag je de drempel voor de begeleiding. Op deze manier kan de verenigingskas het bedrag voorschieten aan de deelnemer. Daardoor is er voor deze deelnemer geen financiële drempel en moet niet elk individu een aanvraag indienen (met alle bijhorende paperassen). De secretaris van de groep is doorgaans beter op de hoogte van de reglementen, benodigde formulieren en contactpersonen. Bovendien kan op deze manier het administratieve werk op de jeugddienst eveneens ingeperkt worden.

Door enkel de aanvraag door de vereniging toe te laten, sluit je echter wel een heleboel jongeren uit. Jongeren die geen lid zijn van een lokale vereniging, maar wel kadervorming volgen bij een organisatie. Ook zij hebben het recht om een aanvraag te doen.

Probeer de terugbetaling zo snel mogelijk te doen. Jongeren hun financiële draagkracht is nog steeds niet zo groot!

3 Hoe jong mag je zijn om de terugbetaling van kadervorming aan te vragen?

Veel gemeenten hanteren een leeftijdsgrens: zowel minimaal als maximaal. Onze belangrijkste bezorgdheid hierbij is dat het reglement in tegenspraak zou zijn met de Vlaamse criteria voor het toekennen van attesten in het jeugdwerk. Volgens deze criteria mag je deelnemen aan een cursus animator in het jaar dat je 16 wordt. Er zijn dus 15-jarigen die cursus volgen. Als je dan 16 jaar als minimumgrens neemt, kunnen zij hun cursus niet terugbetaald krijgen.

We spreken ons niet uit over een maximum leeftijd. Maar denk er aan dat er ook cursussen instructeur en hoofdinstructeur zijn. Het zijn meestal al wat 'oudere' jongeren die deze cursussen volgen.

Nog een aantal algemene tips

- Een aantal steden en gemeenten betalen niet enkel (een deel van) de inschrijvingskosten terug. Sommigen voorzien ook budgetten voor de syllabus, voor het vervoer van en naar de vormingslocatie...
- Zorg ervoor dat elke jongere in je gemeente/ stad op de hoogte is van waar hij of zij recht op heeft. Sommige steden en gemeenten gieten hun subsidiereglement in een toegankelijke brochure of zetten het integraal op de website.